

Pleidleisiau a Thrafodion – Y Cyfarfod Llawn

Lleoliad y cyfarfod:

Y Siambr – Y Senedd

Dyddiad y cyfarfod:

Dydd Mercher, 13 Gorffennaf 2022

Amser y cyfarfod: 13.30

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar [Senedd TV](#) yn:

<http://senedd.tv/cy/12903>

86

Cynhaliwyd y cyfarfod hwn ar ffurf hybrid, gyda rhai Aelodau yn Siambr y Senedd ac eraill yn ymuno drwy gyswllt fideo.

Datganiad gan y Dirprwy Lywydd

Cyhoeddodd y Dirprwy Lywydd y bu Sam Rowlands yn llwyddiannus yn y balot ar gyfer Bil Aelod i ofyn am gytundeb y Senedd ar ei gynnig ar gyfer Bil Addysg Awyr Agored (Cymru).

1 Cwestiynau i Weinidog yr Economi

Dechreuodd yr eitem am 13.31

Gofynnwyd cwestiynau 1–3, 5–6 a 8–10. Tynnwyd cwestiynau 4 a 7 yn ôl. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i'r Gweinidog a Dirprwy Weinidog y Celfyddydau a Chwaraeon ar ôl cwestiwn 2.

2 Cwestiynau i'r Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

Dechreuodd yr eitem am 14.23

Gofynnwyd cwestiynau 1–2 a 4–10. Tynnwyd cwestiwn 3 yn ôl. Atebwyd cwestiynau 5 ac 8–10 gan y Dirprwy Weinidog Iechyd Meddwl a Llesiant. Atebwyd cwestiwn 6 gan y Dirprwy Weinidog Gwasanaethau Cymdeithasol. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i'r Gweinidog ar ôl cwestiwn 2.

3 Cwestiynau Amserol

Dechreuodd yr eitem am 15.09

Atebwyd gan y Gweinidog Cyfiawnder Cymdeithasol

[Luke Fletcher \(Gorllewin De Cymru\)](#): A wnaiff y Gweinidog ddatganiad am adroddiadau bod lefelau tlodi plant wedi codi yng Nghymru yn ystod y pandemig er eu bod wedi gostwng yng ngweddill gwledydd y DU?

4 Datganiadau 90 Eiliad

Dechreuodd yr eitem am 15.18

Gwnaeth Heledd Fychan ddatganiad am – 26 mlynedd ers Srebrenica.

Gwnaeth Jayne Bryant ddatganiad am – 85 mlynedd ers i blant o Wlad y Basg ddod i Gymru yn ystod rhyfel cartref Sbaen.

Gwnaeth Altaf Hussain ddatganiad am – Diwrnod Malala.

Gwnaeth Delyth Jewell ddatganiad am – Llongyfarch CF1 ar ennill Côt y Byd.

Derbyniwyd y cynnig o dan Reol Sefydlog 12.24 i gynnal dadl ar eitemau 5–6 gyda'i gilydd ond gyda phleidleisiau ar wahân.

5 Cynnig i ddiwygio'r Rheolau Sefydlog – Rheol Sefydlog 34 a chymryd rhan o bell yn nhrefodion y Senedd

Dechreuodd yr eitem am 15.24

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

NDM8063 [Elin Jones \(Ceredigion\)](#)

Cynnig bod y Senedd, yn unol â Rheol Sefydlog 33.2:

1. Yn ystyried adroddiad y Pwyllgor Busnes, 'Diwygio'r Rheolau Sefydlog: Rheol Sefydlog 34 a chymryd rhan o bell yn nhrefodion y Senedd', a [osodwyd](#) yn y Swyddfa Gyflwyno ar 6 Gorffennaf 2022.

2. Yn cymeradwyo'r cynigion i ddiwygio Rheolau Sefydlog 6, 12 a 17, fel y nodir yn Atodiad A i adroddiad y Pwyllgor Busnes.

3. Yn nodi argymhelliad y Pwyllgor Busnes y dylai Rheol Sefydlog 34 beidio â bod yn effeithiol, fel y trefnwyd, ar 1 Awst 2022.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
38	0	14	52

Derbyniwyd y cynnig.

6 Cynnig i ddiwygio'r Rheolau Sefydlog – Pleidleisio drwy Ddirprwy

Dechreuodd yr eitem am 15.24

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

NDM8062 [Elin Jones \(Ceredigion\)](#)

Cynnig bod y Senedd, yn unol â Rheol Sefydlog 33.2:

1. Yn ystyried adroddiad y Pwyllgor Busnes, 'Diwygio Rheolau Sefydlog: Rheolau Sefydlog 12.41A–H Dros Dro ar Bleidleisio Drwy Ddirprwy', a [osodwyd](#) yn y Swyddfa Gyflwyno ar 6 Gorffennaf 2022.

2. Yn cymeradwyo'r cynnig i ddiwygio Rheol Sefydlog 12, fel y nodir yn Atodiad A i adroddiad y Pwyllgor Busnes.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
38	0	14	52

Derbyniwyd y cynnig.

Cynnig i ethol Aelod i bwyllgor

Dechreuodd yr eitem am 15.29

NNDM8068 [Elin Jones \(Ceredigion\)](#)

Cynnig bod y Senedd, yn unol â Rheol Sefydlog 17.14, yn ethol Sarah Murphy (Llafur Cymru) yn aelod o'r Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol yn lle Mike Hedges (Llafur Cymru).

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

7 Dadl Aelodau o dan Reol Sefydlog 11.21(iv) – Incwm Sylfaenol a'r newid i economi ddi-garbon

Dechreuodd yr eitem am 15.29

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

NDM8028 [Jane Dodds \(Canolbarth a Gorllewin Cymru\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi:

a) bod nifer sylweddol o weithwyr o Gymru yn cael eu cyflogi mewn diwydiannau a fydd yn cael eu newid yn sylweddol fel rhan o'r broses o drosglwyddo Cymru i economi ddi-garbon;

b) pwysigrwydd sicrhau newid teg i economi ddi-garbon;

c) cynllun peilot incwm sylfaenol parhaus Llywodraeth Cymru ar gyfer y rhai sy'n gadael gofal.

2. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i ystyried sut y gellid ymestyn y cynllun peilot incwm sylfaenol i weithwyr yn y diwydiannau hyn er mwyn llywio'r broses o drosglwyddo Cymru i economi ddi-garbon.

Cyd-gyflwynwyr

[Carolyn Thomas \(Gogledd Cymru\)](#)

[Jack Sargeant \(Alun a Glannau Dyfrdwy\)](#)

[Luke Fletcher \(Gorllewin De Cymru\)](#)

Cefnogwyr

[Delyth Jewell \(Dwyrain De Cymru\)](#)

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
38	0	14	52

Derbyniwyd y cynnig.

8 Dadl y Pwyllgor Cyllid – Blaenoriaethau gwariant Llywodraeth Cymru ar gyfer 2023–24

Dechreuodd yr eitem am 16.13

NDM8060 [Peredur Owen Griffiths \(Dwyrain De Cymru\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

Yn nodi'r gwaith ymgysylltu a wnaed gan y Pwyllgor Cyllid yn ymwneud â blaenoriaethau gwariant Llywodraeth Cymru ar gyfer cyllideb 2023–24, ac yn nodi ymhellach y sylwadau a wnaed gan gyfranogwyr yn y digwyddiadau a ganlyn:

- digwyddiad i randdeiliaid yn Sefydliad Glowyr Llanhilledd;
- gweithdy gydag aelodau o Senedd Ieuenctid Cymru; a
- grwpiau ffocws ymgysylltu â dinasyddion.

[Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2023–24 Adroddiad Cryno ar Ymgysylltu y Pwyllgor Cyllid](#)

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

9 Dadl ar adroddiad Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig – Adnewyddu Rhaglen Ddileu TB Buchol Cymru

Dechreuodd yr eitem am 17.14

NDM8066 [Paul Davies \(Preseli Sir Benfro\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

Yn nodi adroddiad Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig: Adnewyddu Rhaglen Ddileu TB Buchol Cymru a [osodwyd](#) yn y Swyddfa Gyflwyno ar 20 Mai 2022.

Noder: [Gosodwyd](#) ymateb Llywodraeth Cymru i'r adroddiad yn y Swyddfa Gyflwyno ar 6 Gorffennaf 2022.

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

10 Dadl y Ceidwadwyr Cymreig – Hepatitis C

Dechreuodd yr eitem am 17.36

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a'r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM8064 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn cydnabod bod Cymru wedi gwneud cynnydd da tuag at ddileu feirws hepatitis C drwy sefydlu rhwydwaith clinigol cenedlaethol hynod effeithiol, yn ogystal â chael mynediad teg a thryloyw at driniaeth ledled y wlad.

2. Yn nodi'r llwyddiannau arloesol mewn sawl maes, gan gynnwys dileu feirws hepatitis C ym mhoblogaeth Carchar Ei Mawrhydi Abertawe (y carchar remánd cyntaf yn y DU), yn ogystal â thrawsblannu a thrin organau'n llwyddiannus gan roddwyr a oedd wedi eu heintio â feirws hepatitis C i dderbynwyr newydd – peth arall i ddigwydd fan hyn am y tro cyntaf yn y Deyrnas Unedig.

3. Yn cydnabod, er bod Llywodraeth Cymru yn dal i fod yn ymrwymedig i'w nod o ddileu strategol, fod angen mwy o flaenoriaethu ac adnoddau gwleidyddol i gau'r bwlch profi a thriniaeth sydd wedi dod i'r amlwg oherwydd pandemig COVID-19 ac i sicrhau na fydd yn mynd tu hwnt i ddyddiad targed 2030.

4. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i:

a) gorfodi ailsefydlu gwasanaethau rheng flaen ar gyfer firysau a gludir yn y gwaed a gwasanaethau lleihau niwed ym mhob ardal bwrdd iechyd, fel y gellir ailddechrau'r broses o nodi, profi, a thrin cleifion feirws hepatitis C yng Nghymru, a'u cysylltu â gofal;

b) datblygu cynllun strategol cenedlaethol i ddileu feirws hepatitis C erbyn 2030 fan bellaf, sydd ag adnoddau cynaliadwy, sy'n canolbwyntio ar y claf ac sy'n canolbwyntio ar y llwybr cyfan;

c) sicrhau bod byrddau iechyd yn cael eu hariannu a'u bod yn atebol am gyflawni'r cynllun strategol cenedlaethol, o ran darparu gwasanaethau, monitro data ac adrodd ar berfformiad.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
26	0	27	53

Fel sy'n ofynnol o dan Reol Sefydlog 6.20, defnyddiodd y Dirprwy Lywydd ei ei bleidlais fwrw drwy bleidleisio yn erbyn y cynnig. Felly, gwrthodwyd y cynnig.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 [Lesley Griffiths \(Wreccsam\)](#)

Dileu pwynt 4 a rhoi yn ei le:

4. Yn nodi:

a) disgwyliad Llywodraeth Cymru y bydd gwasanaethau rheng flaen ar gyfer feirysau a gludir yn y gwaed a gwasanaethau lleihau niwed, gan gynnwys ar gyfer hepatitis C, yn cael eu hailsefydlu ym mhob ardal bwrdd iechyd cyn gynted â phosibl;

b) bod Llywodraeth Cymru yn gweithio'n agos gyda'r GIG yng Nghymru i gefnogi ei gynlluniau i sicrhau y gall Cymru gyrraedd targed Sefydliad Iechyd y Byd, sef dileu hepatitis C erbyn 2030;

c) bod systemau sefydledig ar waith i sicrhau bod byrddau iechyd yn cael eu cefnogi a'u dal yn atebol am gyrraedd y targed o ran darparu gwasanaethau, monitro data ac adrodd ar berfformiad.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
26	0	27	53

Fel sy'n ofynnol o dan Reol Sefydlog 6.20, defnyddiodd y Dirprwy Lywydd ei bleidlais fwrw drwy bleidleisio yn erbyn y gwelliant. Felly, gwrthodwyd y gwelliant.

Gan fod y Senedd wedi gwrthod y cynnig heb ei ddiwygio, ac wedi gwrthod y gwelliant i'r cynnig, gwrthodwyd y cynnig.

11 Dadl y Ceidwadwyr Cymreig – Digwyddiadau a sioeau'r haf

Dechreuodd yr eitem am 17.57

NDM8065 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn croesawu'r ffaith bod yr Eisteddfod Genedlaethol, Sioe Amaethyddol Frenhinol Cymru, ynghyd â sioeau a digwyddiadau haf ledled Cymru, wedi dychwelyd.
2. Yn cydnabod manteision tymor digwyddiadau'r haf o ran hyrwyddo'r Gymraeg, diwylliant Cymru, cynnyrch o Gymru a'n ffordd o fyw.
3. Yn diolch i bawb sy'n ymwneud â sicrhau bod y digwyddiadau'n llwyddiant.

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

12 Cyfnod Pleidleisio

Yn unol â Rheol Sefydlog 12.18, am 18.29 cafodd y trafodion eu hatal dros dro i ganiatáu egwyl technegol cyn y Cyfnod Pleidleisio.

Dechreuodd yr eitem am 18.31

13 Dadl Fer

Dechreuodd yr eitem am 18.36

NDM8061 [Sioned Williams \(Gorllewin De Cymru\)](#)

Pleidleisio yn 16 oed: Rhoi'r offer i bobl ifanc ddeall y byd y maent yn byw ynddo, a sut i'w newid, drwy addysg wleidyddol.

Daeth y cyfarfod i ben am 18.57

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Senedd am 13.30, Dydd Mawrth, 13 Medi 2022